

6. 8. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soudní spor může vyjít pěkně draho

Dnes předkládaný náleží Ústavního soudu není nijak průlomový. Naopak, spíše jen upozorňuje na skutečnost, že snaha vyhrát za každou cenu a odmítání smírného řešení mohou vyjít pěkně draho.

Kolega Jaromír Jirsa, který byl v předkládané věci soudcem zpravodajem, dlouhodobě propaguje tezi, že „normální je nesoudit se“. A z této teze vycházel i čtvrtý senát Ústavního soudu při rozhodování o ústavní stížnosti vedené pod spisovou značkou IV. ÚS 1374/17.

Stěžovatelka vedla dlouholetý soudní spor se svým bývalým partnerem. Domáhala se po něm vrácení daru - zaplacení částky 4 300 000 Kč s příslušenstvím. Tvrdila, že tuto částku svému tehdejšímu partnerovi poskytla v době trvání jejich vztahu, a to za účelem zajištění společného bydlení. Bývalý partner se k ní pak měl chovat v rozporu s dobrými mravy, a proto požadovala vrácení daru.

Ve výsledku spor po dvou kasačních rozhodnutích odvolacího soudu prohrála (věc byla u prvostupňového soudu celkem třikrát a skončila odmítnutím dovolání Nejvyšším soudem) a stěžovatelce byla uložena povinnost zaplatit úspěšnému žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 1 203 538,20 Kč. Stěžovatelka v ústavní stížnosti požadovala zrušení usnesení Nejvyššího soudu a rozsudku odvolacího Městského soudu v Praze, neboť se domnívala, že jimi byla porušena její ústavně zaručená práva, a namítala také nepřiměřenost nákladů řízení, navýšených i v souvislosti s údajným vadným postupem obecných soudů. Poukázala na skutečnost, že řízení bylo zahájeno v roce 2007 a většina úkonů byla provedena za účinnosti tzv. přísudkové vyhlášky (č. [484/2000](#) Sb.), která byla (s účinností ke dni 7. 5. 2013) Ústavním soudem zrušena. V této souvislosti odkázala na náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3559/15 a uvedla, že v době podání žaloby nemohla předvídat ani zrušení přísudkové vyhlášky, ani nutnost opakovaně podat odvolání.

Ústavní soud dospěl k závěru, že obecné soudy v předmětné věci respektovaly ústavní i zákonné limity a svá rozhodnutí dostatečně, srozumitelně a přezkoumatelně odůvodnily. Stěžovatelka činila řadu kroků prodlužujících řízení (opakované a nepravdivě odůvodněné návrhy na osvobození od soudních poplatků, žádosti o odročení jednání aj.), odmítla nabídku smíru a celkově se chovala procesně neodpovědně a přímo navyšovala náklady řízení. A to i za situace, kdy si musela být vědoma toho, že pravděpodobnost jejího neúspěchu ve věci je vysoká. V řízení pokračovala, přestože neprokázala ani závadné chování vedlejšího účastníka vůči ní, ani darování samotné. Svůj podíl na délce i charakteru řízení měl bezesporu i přístup nalézacího soudu, avšak stěžovatelčin až nekritický požadavek úspěchu v řízení, který byl zřejmě reakcí na žalovaným ukončený vztah, byl pro jeho trvání rozhodující.

Vychází-li Ústavní soud z premisy, že „normální je nesoudit se“ (aniž by na druhou stranu jakkoliv upíral stěžovatelce právo na přístup k soudu), pak je věcí účastníků, aby minimalizovali své návrhy a požadavky na procesní kroky, i s ohledem na fakt, že rozhodování o náhradě nákladů řízení ovládá zásadně pravidlo „vítěz bere vše“. Bylo-li postavení stěžovatelky coby iniciátorky sporu od počátku založeno jen na jejím slabém tvrzení o poskytnutí daru a závadném chování „obdarovaného“, aniž by se jí jedno či druhé dařilo v řízení prokázat, a stěžovatelka přesto, ač kvalifikovaně zastoupena, podávala návrhy až obstrukčního charakteru, není namístě poskytovat ochranu jejímu očekávání. Veden tímto závěrem Ústavní soud ústavní stížnost stěžovatelky proti usnesení Nejvyššího soudu a rozsudku Městského soudu v Praze zamítl.

Sám za sebe mohu jen doporučit, aby se každý, kdo se chce soudit či se již soudí, pokusil skutečně objektivně zhodnotit své vyhlídky na úspěch, zvážil, jaké důkazy má k dispozici, jak dlouho může soudní řízení trvat a kolik jej pravděpodobně bude stát. A to nejen v případě neúspěchu, ale i v případě úspěchu. Nejedná se jen o peníze, ale také o čas, „nervy“ a mezilidské vztahy. A to bývají daleko důležitější hodnoty.

Úplné znění nálezu je k dispozici >>> [zde](#).

JUDr. Tomáš Lichovník,
soudce Ústavního soudu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)